

**Mazowiecki Zespół
Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego**

**WYNIKI POREJESTROWYCH DOŚWIADCZEŃ
ODMIANOWYCH W WOJEWÓDZTWIE
MAZOWIECKIM**

**OWIES
2018-2020**



Seroczyn 2021

Przewodnicząca Mazowieckiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa
Odmianowego
mgr inż. Emilia Sekulska
Dyrektor SDOO w Seroczynie

Stacja Koordynująca PDO w województwie mazowieckim
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Seroczynie
ul. Koszarowa 4, 08-116 Seroczyn
tel./fax (25) 6314292
www.seroczyn.coboru.gov.pl

Opracowanie:

mgr inż. Izabela Deniszewska

Rozpowszechnianie danych zawartych w publikacji
z podaniem COBORU SDOO w Seroczynie jako źródła informacji.

Doświadczenia prowadzone w Ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
współfinansowane ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego

Wydawca:

Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Seroczynie

OWIES

Uwagi ogólne i wyniki doświadczeń

Powierzchnia uprawy owsa w naszym kraju wynosi ponad 490 tys. W strukturze zasiewów zbóż (z mieszankami zbożowymi) owies zajmuje prawie 7%, w województwie mazowieckim powierzchnia uprawy wynosi około 18%.

W krajowym rejestrze znajduje się 40 odmiany owsa jarego: 34 zwyczajnego i 6 nagiego. W krajowym rejestrze przeważają odmiany rodzimych hodowli poza 7 odmianami zagranicznymi. Głównie są to odmiany żółtoziarniste preferowane w produkcji (wyjątek stanowi odmiana Gniady o brązowej barwie łuski). W roku 2020 do Krajowego rejestru wpisano pięć odmian owsa zwyczajnego: krajowe – Huzar, Poker, Rambo, zagraniczne – Alfa, Panteon oraz jedną krajową odmianę owsa nagiego – MHR Harem.

W roku 2020 na terenie Mazowsza założono 3 doświadczenia z 16 odmianami owsa, założone były jak w latach poprzednich tylko na jednym poziomie agrotechniki. Doświadczenia zlokalizowane były w następujących jednostkach:

- Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Seroczynie
- Zakład Doświadczalny Oceny Odmian w Kawęczynie (pole na terenie IHAR Radzików)
- DANKO Hodowla Roślin ZHR O/ Laski

Doświadczenie z Lasek zostało zdyskwalifikowane statystycznie. W publikacji wykorzystano wyniki z woj. lubelskiego.

Miniony sezon był korzystny do uprawy owsa. Najwyższe plony uzyskano w Kawęczynie i Uhninie nieco niższe w Seroczynie. Uzyskane plony były porównywalne do roku poprzedniego. Z odmian badanych w naszych doświadczeniach najlepiej plonowały Harnaś, Agent, Figaro i Refleks oraz nowe odmiany Poker i Rambo. Porażenie helmintosporiozą, mączniakiem prawdziwym i rdzą wieńcową wystąpiło w niewielkim stopniu.

Tabela 1. OWIES. Odmiany badane. Rok zbioru: 2020

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego Rejestru Odmian w Polsce	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej –pełnomocnika w Polsce
1	2	3	4
1	BINGO*	2009	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o. o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, PL- 99-307 Strzelce
2	HARNAS*	2014	Małopolska Hodowla Roślin -HBP sp. z o.o. ul. Zbożowa 4, PL-30-002 Kraków
3	KOZAK*	2017	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, PL- 99-307 Strzelce
4	MONSUN*	2017	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Staszewska 70, PL- 62 -100 Wągrowiec
5	AGENT*	2018	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o. o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, PL- 99-307 Strzelce
6	LION*	2018	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Staszewska 70, PL- 62 -100 Wągrowiec
7	ARKAN*	2019	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
8	FIGARO*	2019	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
9	PABLO*	2019	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o. o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, PL- 99-307 Strzelce
10	PERUN*	2019	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Staszewska 70, PL- 62 -100 Wągrowiec
11	REFLEKS*	2019	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o. o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, PL- 99-307 Strzelce
12	HUZAR*	2020	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
13	MHR HAREM*	2020	Małopolska Hodowla Roślin -HBP sp. z o.o. ul. Zbożowa 4, PL-30-002 Kraków
14	PANTEON*	2020	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Staszewska 70, PL- 62 -100 Wągrowiec
15	POKER*	2020	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
16	RAMBO*	2020	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o. o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, PL- 99-307 Strzelce

* - odmiana chroniona krajowym wyłącznym prawem hodowcy

Tabela 2. OWIES. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2020

Miejscowość	SDOO Seroczyn	ZDOO Kawęczyn pole Radzików	ZDOO Uhnin
Powiat	Siedlce	Warszawa Zachód	Parczew
Kompleks rolniczej przydatności gleby	4	4	4
Klasa bonitacyjna gleby	III b	III a	IV a
PH gleby w KCI	6,0	4,9	5,4
Przedplon	Gorzycza biała	Soja	Gryka
Data siewu (dzień, m-c, rok)	28.03	24.03	19.03
Obsada nasion (szt./m ²)	450	450	450
Data zbioru (dzień, m-c, rok)	06.08	09.08	11.08
Nawożenie mineralne			
N (kg/ha)	95	89	104
P ₂ O ₅ (kg/ha)	45	30	60
K ₂ O (kg/ha)	90	45	90
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna (nazwa)	Domnic 060 FS	Domnic 060 FS	Domnic 060 FS
Herbicyd (nazwa, dawka/ha)	Gold 450 EC- 1,25 l	Chwastox Trio - 1,5 l	Mustang Forte 195 SE- 0,8 l
Insektycyd (nazwa dawka/ha)	-	-	Cyperkil Max 500 EC- 50 ml

Tabela 3. OWIES. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2020

Lp.	Cecha	Seroczyn	Kawęczyn	Uhnin
1	Wiechowanie (dzień, m-c)	13.06	14.06	14.06
2	Termin dojrzałości woskowej (dzień, m-c)	17.07	20.07	16.07
3	Wysokość roślin (cm)	110,7	112,4	114,2
4	Wyleganie roślin w fazie dojrzałości mlecznej (skala 9 ⁰)	6,0	6,2	5,1
5	Wyleganie roślin przed zbiorem (skala 9 ⁰)	6,0	5,2	5,1
Porażenie przez choroby (skala 9 ⁰)				
6	Mączniak prawdziwy	8,1	6,4	8,8
7	Rdza wieńcowa	7,4	8,7	7,4
8	Helminthosporioza	7,7	7,8	8,6
9	Septorioza liści	9,0	9,0	9,0
10	Masa 1000 ziaren (g)	50,0	43,5	33,8
11	Wilgotność ziarna podczas zbioru (%)	11,1	12,2	12,7
12	Plon ziarna (dt/ha)	56,8	63,0	63,6

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Skala 9⁰: 9 – oznacza stan najkorzystniejszy, 1 – najmniej korzystny

Tabela 4. OWIES. Plon ziarna odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2020

Lp.	Odmiana	Seroczyn	Kawęczyn	Uhnin
Wzorzec dt/ha		<u>56,8</u>	<u>63,0</u>	<u>63,6</u>
1	Bingo	100	86	95
2	Harnaś	103	107	105
3	Kozak	112	102	92
4	Monsun	114	100	97
5	Agent	109	110	95
6	Lion	94	94	107
7	Arkan	91	95	94
8	Figaro	98	103	114
9	Pablo	103	109	86
10	Perun	84	86	100
11	Refleks	111	112	102
12	Huzar	100	88	107
13	MHR Harem	87	98	75
14	Panteon	76	102	103
15	Poker	95	103	120
16	Rambo	122	106	108

Wzorzec: wszystkie badane odmiany

Tabela 5. OWIES. Plon ziarna odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2020, 2019, 2018.

Lp.	Odmiana	2020	2019	2018	2019-2020	2018-2020
Wzorzec dt/ha		<u>61,1</u>	<u>61,3</u>	<u>49,4</u>	<u>61,2</u>	<u>57,3</u>
1	Bingo	93	100	95	97	96
2	Harnaś	105	99	100	102	101
3	Kozak	102	100	101	101	101
4	Monsun	103	102	106	103	104
5	Agent	104	101	98	103	101
6	Lion	99	100	103	99	100
7	Arkan	94	98	-	96	-
8	Figaro	106	100	-	103	-
9	Pablo	99	102	-	100	-
10	Perun	90	106	-	98	-
11	Refleks	108	99	-	104	-
12	Huzar	98	-	-	-	-
13	MHR Harem	87	-	-	-	-
14	Panteon	94	-	-	-	-
15	Poker	106	-	-	-	-
16	Rambo	112	-	-	-	-
Liczba doświadczeń		3	3	3	6	9

Wzorzec: wszystkie badane odmiany

Tabela 6. OWIES. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby. Rok zbioru: 2020, 2018-2020

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Rdza wieńcowa		Mączniak prawdziwy		Helminthosporioza	
			2020	2018, 2020	2020	2018, 2020	2020	2018-2020
Wzorzec (skala 9⁰)			<u>7,8</u>	<u>7,7*</u>	<u>7,7</u>	<u>8,3*</u>	<u>8,0</u>	<u>8,1</u>
1	Bingo	3	0,4	0,1	0,5	0,4	0,1	0,1
2	Harnaś	3	0,0	-0,3	-0,1	-0,6	0,2	0,2
3	Kozak	3	-0,4	-0,1	0,3	0,3	-0,4	-0,1
4	Monsun	3	-0,1	0,1	-0,4	-0,1	-0,6	-0,3
5	Agent	3	0,4	-0,4	0,4	0,3	-0,1	0,2
6	Lion	3	-0,1	-0,2	-0,5	-0,2	0,0	-0,2
7	Arkan	2	-0,1	-	-0,3	-	-0,4	-
8	Figaro	2	0,1	-	-0,8	-	0,1	-
9	Pablo	2	-0,3	-	0,5	-	0,3	-
10	Perun	2	0,0	-	0,2	-	0,2	-
11	Refleks	2	0,9	-	0,3	-	0,3	-
12	Huzar	1	0,1	-	-0,3	-	-0,2	-
13	MHR Harem	1	-0,4	-	0,6	-	0,3	-
14	Panteon	1	0,0	-	0,5	-	-0,1	-
15	Poker	1	0,0	-	-1,2	-	-0,3	-
16	Rambo	1	-0,2	-	0,5	-	0,4	-
Liczba doświadczeń			3	4	3	4	3	6

„*”- średnia z dwóch lat, w 2019 nie wystąpiły choroby: rdza wieńcowa i mączniak prawdziwy.
Wzorzec: wszystkie badane odmiany.

Tabela 7. OWIES. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Rok zbioru: 2020, 2018-2020

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wyleganie w fazie dojrzałości młecznej	Wyleganie przed zbiorem (skala 9 ⁰)		Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)	
			2020	2020	2018-2020	2020	2018-2020	2020	2018-2020
Wzorzec (skala 9⁰)			<u>5,8</u>	<u>5,5</u>	<u>6,5</u>	<u>112,5</u>	<u>96,5</u>	<u>42,4</u>	<u>40,7</u>
1	Bingo	3	-0,1	-0,1	-0,2	1,1	0,6	3,8	2,8
2	Harnaś	3	1,1	1,2	0,6	0,2	0,0	-1,2	-1,1
3	Kozak	3	-0,7	-0,7	-0,6	3,1	1,0	3,6	-0,2
4	Monsun	3	-0,1	-0,3	0,6	-1,8	0,6	3,5	1,7
5	Agent	3	0,2	0,1	-0,2	-1,0	-0,4	5,9	2,5
6	Lion	3	0,3	0,6	0,3	-3,5	-4,2	-1,2	-0,7
7	Arkan	2	0,8	0,3	-	-2,6	-	-3,7	-
8	Figaro	2	0,5	0,5	-	4,1	-	-0,6	-
9	Pablo	2	0,0	0,1	-	-0,6	-	3,3	-
10	Perun	2	-0,8	-0,5	-	-4,0	-	-1,3	-
11	Refleks	2	-0,4	-0,5	-	2,7	-	0,1	-
12	Huzar	1	-0,8	-0,9	-	5,5	-	-2,3	-
13	MHR Harem	1	0,6	0,5	-	2,0	-	-7,2	-
14	Panteon	1	-0,2	0,3	-	-2,8	-	-1,6	-
15	Poker	1	0,4	0,5	-	-3,9	-	-1,0	-
16	Rambo	1	-1,0	-1,2	-	1,5	-	-0,3	-
Liczba doświadczeń			3	3	6	3	9	3	9

Wzorzec: wszystkie badane odmiany

OWIES
CHARAKTERYSTYKA ODMIAN BADANYCH
I ZAREJESTROWANYCH W ROKU 2020
(sporządzona na podstawie listy opisowej odmian)

1. RAMBO - Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską duży do bardzo dużego.

Odporność na mączniaka prawdziwego i septoriozę liści – dość duża, na rdzę owsa i helmintosporiozę – średnia. Rośliny średniej wysokości, o dość małej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. Udział łuski średni, masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziaren średnie, gęstość w stanie zsypanym dość duża. Zawartość białka dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna

2. PANTEON - Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską dość duży.

Odporność na septoriozę liści – dość duża, na rdzę owsa i helmintosporiozę – średnia, na mączniaka prawdziwego – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. Udział łuski dość mały, masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziaren średnie, gęstość w stanie zsypanym bardzo duża. Zawartość białka średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

3. HUZAR - Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską dość duży.

Odporność na septoriozę liści – dość duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę owsa i helmintosporiozę – średnia. Rośliny dość wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Termin wiechowania dość późny, dojrzewania średni. Udział łuski duży do bardzo dużego, masa 1000 ziaren dość mała, wyrównanie ziaren dość słabe, gęstość w stanie zsypanym średnia. Zawartość białka dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

4. POKER - Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską dość duży.

Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę owsa i septoriozę liści średnia, na helmintosporiozę – dość mała. Rośliny dość niskie, o średniej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. Udział łuski dość duży, masa 1000 ziaren średnia, wyrównanie ziaren dość dobre, gęstość w stanie zsypanym dość duża. Zawartość białka dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

5. MHR HAREM - Odmiana owsa nagiego, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską i bez łuski na poziomie odmiany Siwek.

Odporność na mączniaka prawdziwego i rdzę owsa – dość duża, na helmintosporiozę i septoriozę liści – średnia. Rośliny dość niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. Udział łuski na poziomie odmiany Siwek. Masa 1000 ziaren, gęstość w stanie zsypanym, wyrównanie ziaren i zawartość białka większe niż u odmiany Siwek. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.